

KL IT-Arkitekturrådet – 24. januar 2024

AI – etisk perspektiv: hvad er ok?

Birgitte Kofod Olsen, Ph.d., Partner, Carve Consulting

Forperson Teknologirådet

Forperson DataEthics

Medlem af Ligebehandlingsnævnet

CARVE

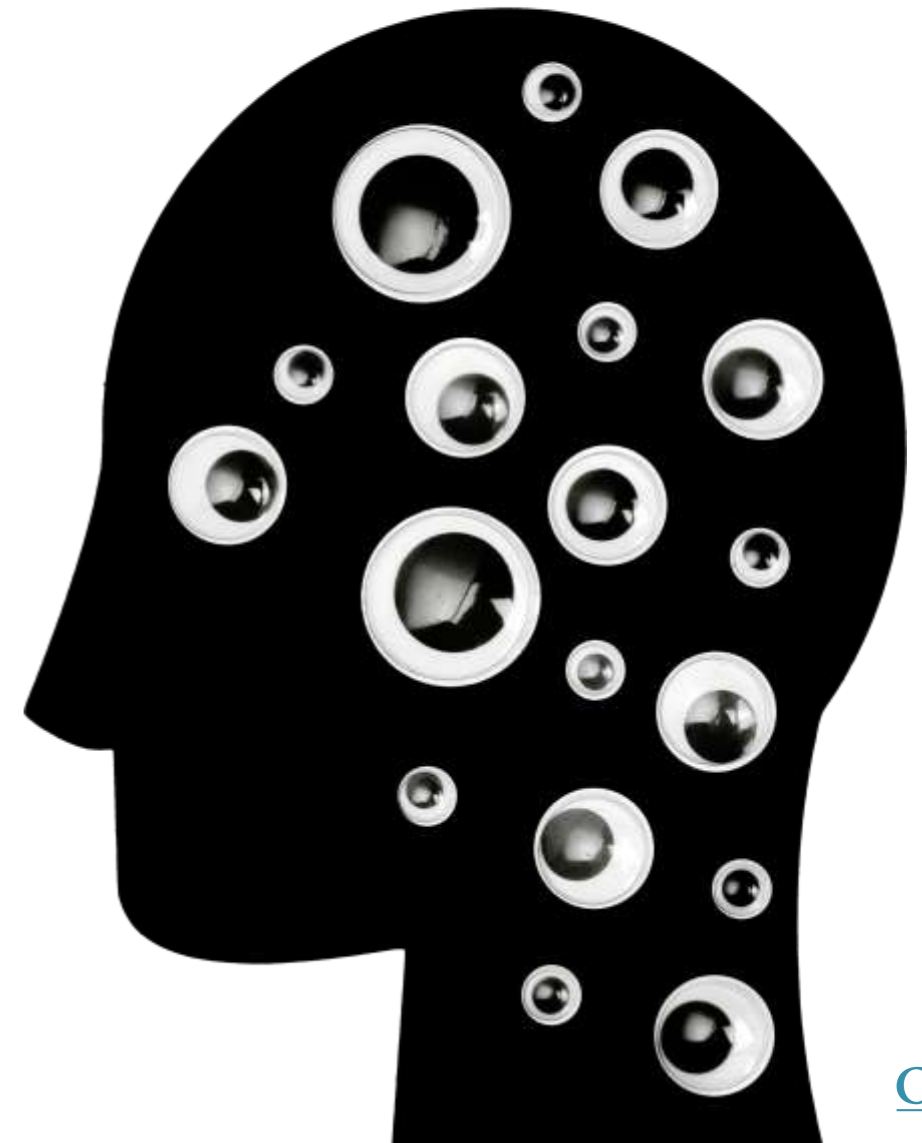
Hvorfor er det nødvendigt at tale om ansvarlig AI?

AI vil få gennemgribende betydning for, hvordan vi lever, studerer, arbejder, leger, agerer og bliver behandlet som mennesker.

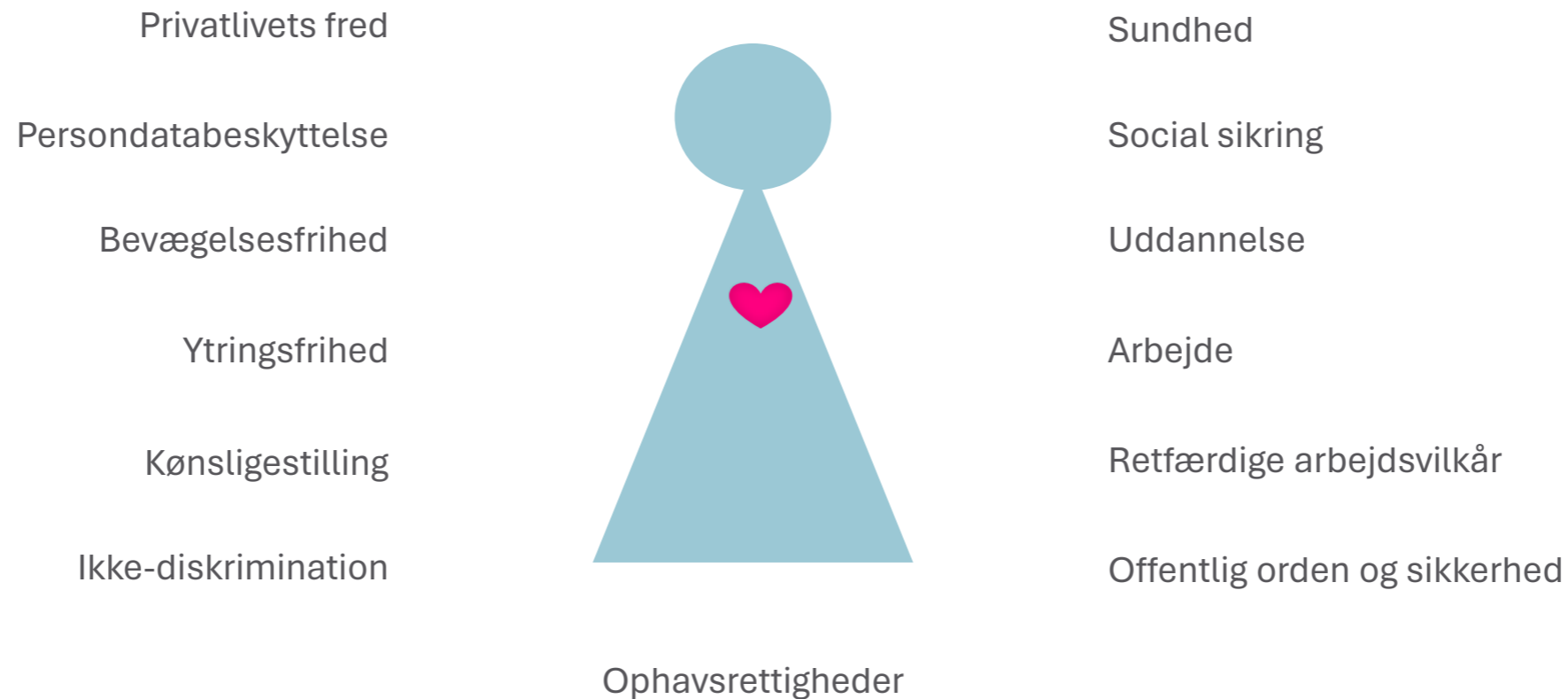
Derfor skal vi identificere og forebygge negativt effekt på:

- Menneskers rettigheder og friheder
- Miljøet
- Vores demokratiske samfund

AI

Friheder og rettigheder skal beskyttes – også ved brug af AI

Rettighedsbaserede dataetiske målsætninger og principper

1. Respekt for menneskets selvbestemmelse

- Menneskets forrang
- Menneskets uafhængighed
- Individuel datakontrol
- Menneskets kontrol og ansvar
- Menneskelig indgriben

3. Forebyggelse af skadevirkninger

- Robust sikkerhed
- Data governance
- Bæredygtighed

2. Rimelighed og retfærdighed

- 6. Ikke-diskrimination og ligebehandling
- 7. Mangfoldighed
- 8. Ansvarlighed

4. Gennemskuellighed

- Transparens
- Forståelighed
- Åbenhed

En ramme for det dataetiske arbejde med AI

1

Vurdér hvilke AI-løsninger der er:

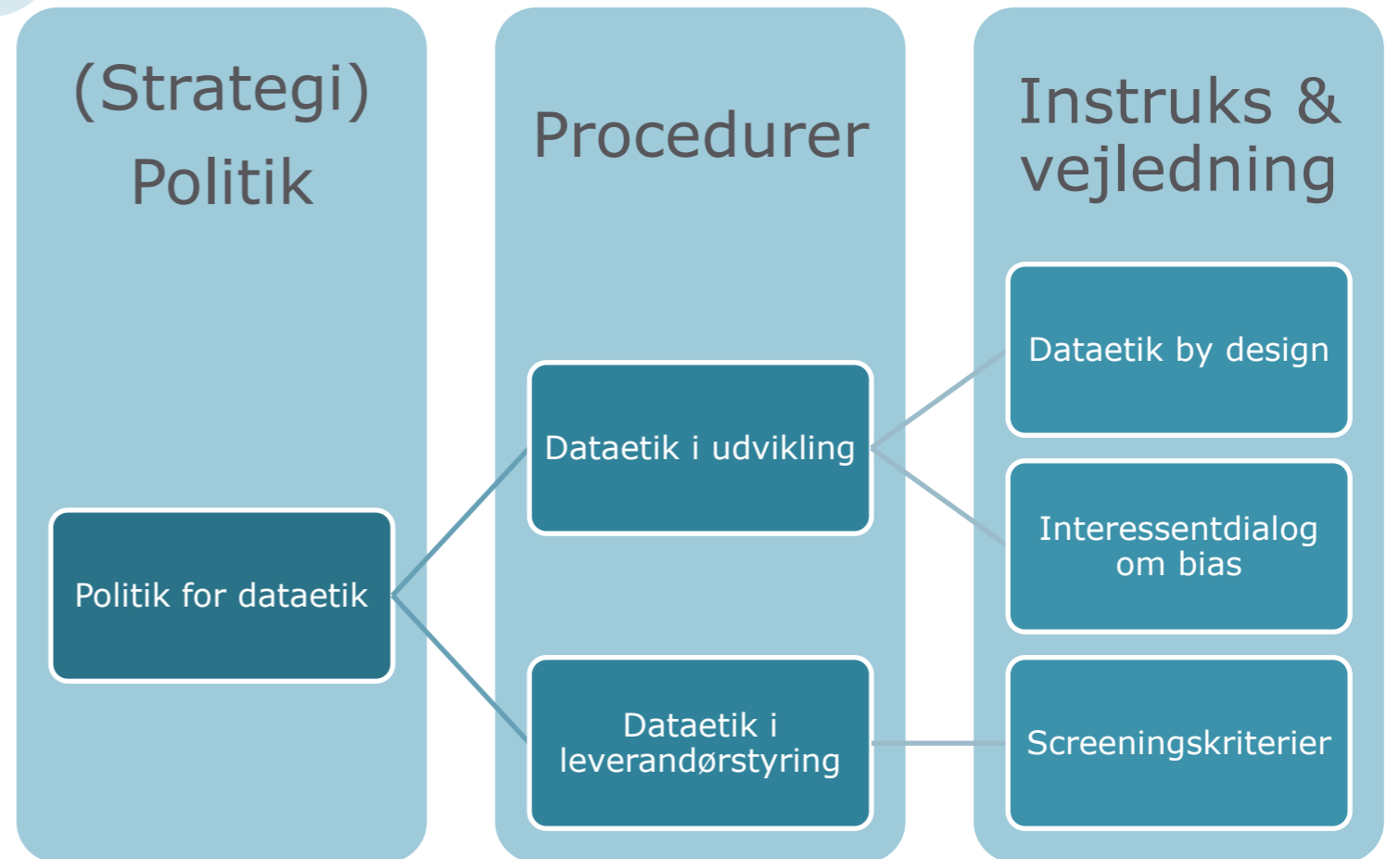
- Relevante
- Interessante
- Nødvendige

2

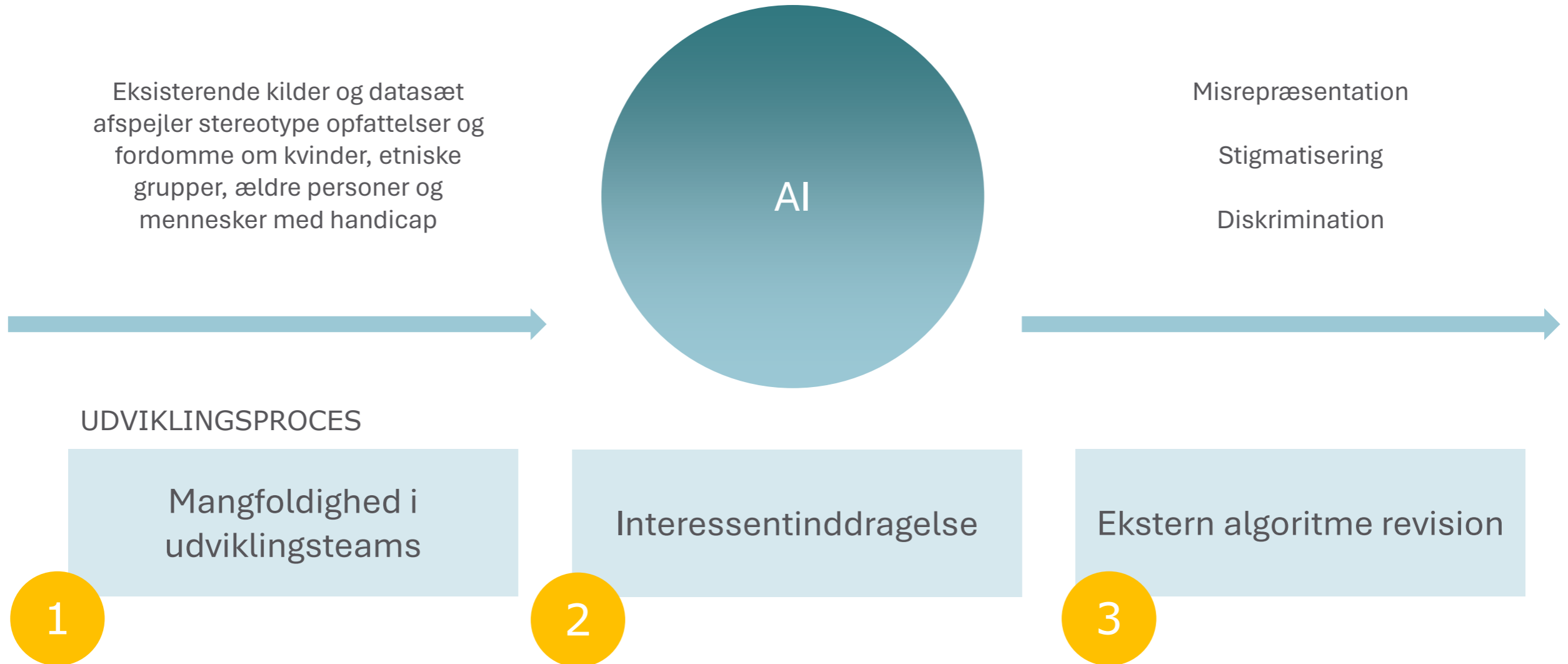
Fastlæg ambitionen for brugen af AI:

- Intern anvendelse
- Leverandørkrav
- Borgervendte funktioner

3

Vi ved, der er bias i data – hvad kan vi gøre ved det?

Eksempel

Om interessentinddragelse...

<https://www.kl.dk/media/gkpib5uz/taenketanken-bedre-velfaerd-med-teknologi.pdf> (2022)

ANBEFALING 5

Tænk i samarbejde og borgerinddragelse, når I udvikler digitale løsninger

Tænketanken anbefaler, at kommunerne opprioriterer inddragelsen af borgere i skabelsesprocessen af nye digitale løsninger. Hvis borgere inddrages, er der langt større sandsynlighed for, at de har tillid til den løsning, der udvikles.

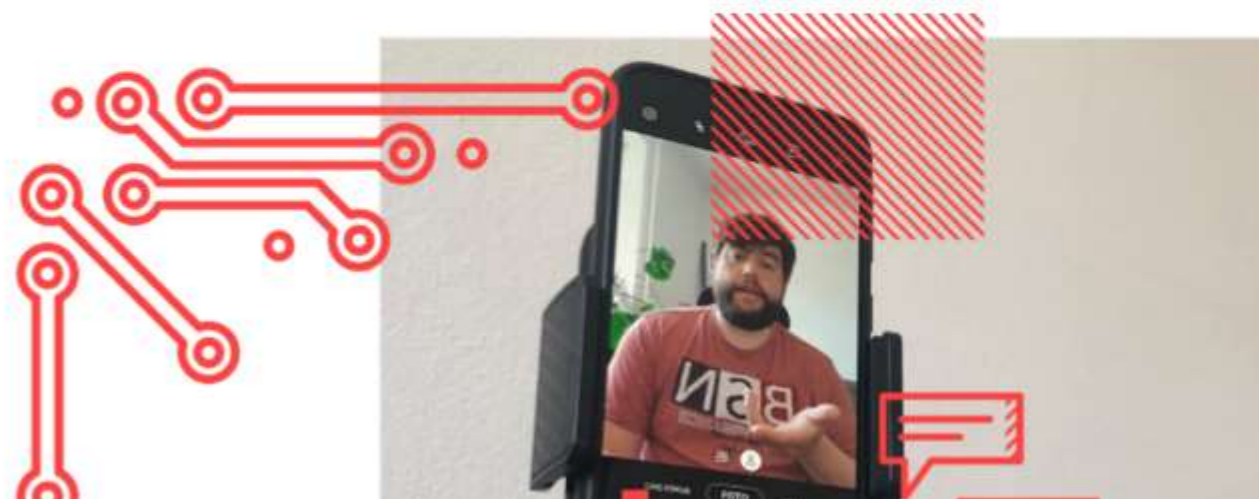
Kommunerne skal se på borgerinddragelse på en ny og anderledes måde. For den klassiske tilgang, hvor borgerne via fx ældreråd eller som testpersoner først involveres i slutfasen, er utilstrækkelig. Borgerne skal inviteres ind allerede fra den spæde idéfase, så de er med til at definere løsningen fra begyndelsen. I processen skal der være fokus på, hvad deltagerne får ud af at være med, samt hvordan den nye løsning vil skabe værdi for dem.

Digitale velfærdsløsninger er til for borgerne, pårørende og medarbejdere. Derfor har det stor betydning, at spørgsmålet om borgerinddragelse styrkes. Borgerinvolvering er en disciplin, som kræver særskilt fokus, ressourcer og kompetencer for at skabe reel værdi.

Det stiller nye krav til kommunerne, at arbejde på denne måde. Først skal de bruge flere ressourcer og analysekraft på at undersøge, om de kender borgernes problemer og behov. Dernæst skal kommunerne overveje, hvordan de inviterer og inddrager borgerne på en ny måde, så deltagerkredsen rent faktisk repræsenterer dem, som skal bruge løsningerne.

Alle skal inkluderes i den digitale transformation

Der er dog en gruppe borgere, som har svært ved at mestre digitale løsninger. Derfor skal der være særligt fokus på, at udvikle løsninger som inkluderer flest mulige. Det handler både om måden, som løsninger udvikles på, mens der også skal tænkes i alternativer for dem, som ikke kan bruge de digitale løsninger. Ambitionen er, at alle skal være med i den digitale transformation.

CO2-aftrykket skal tænkes ind fra starten

72% af verdens CO2-udledninger kommer fra vores energiforbrug
32% heraf fra elektricitetsforbruget
1% kommer fra datacentre, men er stigende

1

- Sæt mål for kommunens CO2 aftryk fra elektricitet og køling af IT/AI

2

- Stil krav til leverandører om måling af CO2-udledning under udvikling og drift

Eksempel

The AI Co-Pilot for Healthcare

Corti is a clinically proven AI guide that augments, automates, and analyzes virtual care and face-to-face patient engagements
Corti.ai

Corti beregner aftrykket af deres AI Co-Pilot på baggrund af antallet af GPU-timer, der bruges til at fremskynde beregningen i anvendte maskinlæringsmodeller, og de CO2-kvoter, som Corti har købt for at udligne CO2 aftryk fra deres elforbrug.

Håndbog i dataetik (2023)

Revision og oplysning til borgerne

Udfordring

Det er uklart for beslutningstagere, hvordan AI virker og hvilke konsekvenser teknologien kan have for mennesker, vores miljø og for samfundet.

Der er ikke meget viden om AI hos borgerne. Hverken om den potentielle positive effekt på velfærd og sundhed. Eller på de negative konsekvenser i form af stigmatisering, social ulighed, overvågning og unødigt indsigt i den private sfære.

1

Revision

Der er behov uafhængig kontrol med udvikling og drift af algoritmer

2

Borgeroplysning

Der er behov for mere og let tilgængelig oplysning til borgerne om kommunernes brug af AI

Eksempel

Rigsrevisionerne i England, Finland, Holland, Norge og Tyskland har sammen udarbejdet en Hvidbog om revision af maskinlærende algoritmer.

Den indeholder forslag til revision af:

- Governance- og projektledelsesmodel
- Data – kilder, kvalitet, bias, privacy
- Modeludvikling
- Produktionsmodel
- Evaluering

Håndbog i dataetik (2023)

Eksempel

Algoritmeregistre oplyser om AI-systemer

Sotebot Hester is a chatbot for social services, health care and rescue services division. Hester contains different knowledge data bases that are combined into one chatbot. The same answer can be used in many different conversations and this prevents overlapping answers to the same question, for example between maternity and child care clinics and health stations. The customer has also the possibility to move from Hester Chatbot to live chat.

Content description:

Health Services : Diseases from all ages and health promotion issues, oral health, physiotherapy visiting health stations and how to book an appointment. Some sick leave certificates, laborator in the chat.

Maternity and child care services: Questions concerning parenting, pregnancy and child care. \ acting on behalf of a child is not possible.

Senior Services: Advice and information about the most asked social and health care services, functional capacity, living and moving. In addition, the bot answers the most common issues of :

Social Services for Adults, young people over 16-year-olds and youth: Counseling and informati everyday life such as making a living, housing, relationships, working, studying and mental health

Chatbot's content is produced and monitored by designated professionals from family and chil substance abuse services, Senior info, health servi

The service is operates on a rule-based basis base

<https://ai.hel.fi/en/sotebotti-hester-en/>

Datasets

Show More

Data processing

Show More

Non-discrimination

Show More

Human oversight

Show More

Risk management

Show More

Non-discrimination

Show Less

Promotion and realisation of equality in the use of the service.

The service is currently available in three languages: Finnish, Swedish and English. The service does not automatically know how to correct typos caused by poor Finnish, which may limit the service use of other native-speaking customers. The service is not yet available in other languages.

Anbefalinger til det kommunale arbejde med AI

#1 SÆT EN RAMME FOR KOMMUNERNES ARBEJDE MED AI (STRATEGI & POLITIK)

#2 INDDRAG INTERESSEENTER

#3 STIL KRAV OM MÅLING AF CO2-UDLEDNING

#4 FÅ REVIDERET AI-ALGORITMERNE

#5 OPLYS BORGERNE

hansreitzel.dk
DATA25

Birgitte Kofod Olsen
Partner, Ph.D.
Carve Consulting
Mobil 25 26 09 03
bko@carve.dk
Carve.dk

CARVE